

Aurand Harris HOČEVSKI MEDVED

Režiser Andrej Jus

Igralci Minca Lorenci
Tarek Rashid
Aljoša Koltak
Igor Žužek
Igor Sancin
Damjan Trbovc

Glasovi Lučka Počkaj
Anica Kumer
Mario Šelih

Premiera
3. decembra 2006

Uprizorjeno z dovoljenjem
Anchorage Press Plays,
Louisville Kentucky USA

Aurand Harris HOČEVSKI MEDVED

(The Arkansaw Bear)

Igra za otroke
Prva slovenska uprizoritev

PREVAJALKA Tina Mahkota
REŽISER Andrej Jus
SCENOGRAFINJA IN
AVTORICA PROJEKCIJ Mojca Kocbek Vimos
KOSTUMOGRAFINJA Jasna Vastl
SKLADATELJ Gregor Stermecki
KOREOGRAF Brane Potočan
LEKTOR Simon Šerbinek

IGRALCI

LINA Minca Lorenci
ZVEZDICA Tarek Rashid
KLOVN Aljoša Koltak
NAJSLAVNEJŠI PLEŠOČI
MEDVED NA SVETU Igor Žužek
CIRKUŠKI DIREKTOR Igor Sancin
MEDVEDEK Damjan Trbovc

GLASOVI

MAMA Lučka Počkaj
TETA HELENA Anica Kumer
NAPOVEDOVALEC Mario Šelih

Premiera
3. decembra 2006

VODJA PREDSTAVE Anže Čater
ŠEPIOTALKA Simona Krošl
TONSKI MOJSTER Uroš Zimšek
LUČNI MOJSTER Dušan Žnidar
REKVIZITER Emil Panič
DEŽURNI TEHNIKE Gregor Prah
ODRSKI MOJSTER Branko Pilko
ŠIVILJE Zdenka Anderlič, Ivica Vodovnik,
Dragica Goršek, Marija Žibert
FRIZERKI Maja Zavec, Marjana Sumrak
GARDEROBERKI Melita Trojar, Mojca Panič
TEHNIČNI VODJA Miran Pilko
UMETNIŠKI VODJA Tina Kosi

Aurand Harris

HOČEVSKI MEDVED

AURAND HARRIS (1915 – 1996) je avtor mnogih žanrsko izredno različnih iger za otroke in mladino. Raziskoval je vedno nove žanre, od vodvila, melodramskih zgodb, pa do igre o smrti. Je edini avtor, ki je kar dvakrat prejel nagrado Charlotte Chorpening. To je nagrada, ki jo podeljujejo avtorjem, ki so s svojim delom vidno prispevali k razvoju otroškega gledališča v ZDA.

Ko je bila igra Hočevski medved (The Arkansaw Bear) Auranda Harris krsno uprizorjena na Univerzi Texas leta 1980, se je izkazala za kontroveržno. Pa ne zaradi jezika ali zgodbe, temveč zaradi teme, ki jo obravnava, in ciljne publike: gre namreč za igro o smrti, napisano za otroke. Smrt je v naši industrijski družbi postala tabu in stopila na mesto spolnosti, ki je dolgo veljala za prepovedano temo. Včasih so otrokom prikrivali, kako so nastali in kako so prišli na svet, danes pa jim prikrivajo resnico o koncu življenja.

V zgodbi o deklici Lini, ki je žalostna in zbegana zaradi bližajoče se smrti svojega dedka, se prepletajo realizem, domišljija in humor. Nekega dne mu hoče odnesti šopek rož, vendar trči na užaloščeno teto in mamo, ki ji povesta, da dedek umira in ji zato ne dovolita oditi k njemu. Po uteho se zateče k svojemu najljubšemu drevesu in prosi zvezdo, naj ji izpolni željo. Pri drevesu nato sreča najboljšega plešočega medveda na svetu, ki si prav tako želi uiti smrti. Lina se odloči, da bo medvedu na begu pred smrtjo pomagala. Lina spoznava pomen življenja in smrti ter najde moč, da se sooči s prihodnostjo, in sicer z novim razumevanjem svoje vloge pri prehajanju znanj in vedenj z generacije na generacijo. Dokoplje se do pomembnega spoznanja: njen dedek je delček sebe pustil v njej in bo zato živel z njo do konca njenega življenja.

Gledališka klasika, ki pomaga otrokom sprejeti smrt, izgubo, žalovanje in spomin na ljubljeno osebo kot sestavni del življenja. Igra kljub svoji tematiki ni žalostna in mračna, v njej se prepletajo domišljija in realnost, čaravnija in izjemna poetika, z inteligentnim humorjem in subtilno liriko pa je avtorju uspelo ustvariti jezik, ki otroke o temni strani življenja nagovarja na priazen in razumljiv način.

Ogled predstave priporočamo za otroke od prvega razreda osnovne šole. Učitelji lahko predstavo uporabijo kot izhodišče za pogovor na temo smrti in žalovanja ob izgubi ljubljenega človeka!

Igor Sancin,
Aljoša Koltak,
Tarek Rashid

ANDREJ JUS, REŽISER

Absolvent gledališke in radijske režije na AGRFT. V sezoni 2004/2005 je režiral diplomsko predstavo na Mali sceni Mestnega gledališča ljubljanskega Samotni zahod Martina McDonagha. Za to predstavo je prejel nagrado za režijo na 4. mednarodnem festivalu dramskih umetnosti v Bolgariji. Isto sezono je režiral še drugo diplomsko predstavo na Mali sceni Mestnega gledališča ljubljanskega, in sicer Ajshilovega Agamemnona. V sezoni 2003/2004 je kot asistent režiserja sodeloval pri uprizoritvi Sofoklejevega Kralja Ojdisa v režiji Mileta Koruna v SNG Drama Ljubljana, v sezoni 2005/2006 pa je asistiral režiserju Dušanu Jovanoviću pri predstavi Ana Karenina Leva Nikolajeviča Tolstoj v ljubljanski Drami. Letos septembra je režiral bralno uprizoritev besedila Severna pravljica Martine Siler v GLEJ-u. Režija Hočevskega medveda v SLG Celje je njegova prva samostojna režija v profesionalnem gledališču.

MOJCA KOCBEK VIMOS, SCENOGRAFINJA

Leta 2000 je diplomirala na Fakulteti za arhitekturo v Ljubljani, magistrski študij scenografije pa je nadaljevala na AGRFT. Že v času študija se je udeleževala različnih seminarjev in arhitekturnih delavnic doma in v tujini, sodelovala je na različnih arhitekturnih natečajih in razstavah. Od leta 2001 deluje tudi kot scenografinja. Podpisala se je pod devet scenografij na različnih področjih: plesna predstava Morfosis Ramirez, Fonseca (Jacksons Lane Theatre, London, 2001), Klinika Kozarck, režiser Andrej Jus (produkcija 2. letnika AGRFT, 2003), Nori časi v režiji Hane Kovač (grad Mirna, 2003), Dva gospoda iz Verone, režiser Andrej Jus (produkcija 3. letnika AGRFT, 2004), scenografija za promocijski dogodek Olympus (Hotel Domina Grand Media Ljubljana, 2004), scenografija za modni performance Sisi Lupo, koncept Maja M. Merljak (Ferantov vrt, Ljubljana, 2004), scenografija za predstavo Samotni zahod v režiji Andreja Jusa (diplomska predstava 4. letnika AGRFT, MGL, 2005) in za predstavo Agamemnon v režiji Andreja Jusa (diplomska predstava 4. letnika AGRFT, MGL, 2005) ter scenografijo za kratki film Quick view Matjaža Ivanišina (AGRFT in RTV Slovenija, 2005). Kot asistentka scenografije je sodelovala v SNG Drama Ljubljana pri predstavah Krst pri Savici (režiserka Meta Hočvar, 2003) in Fedra (režiser François-Michel Pesenti, 2004). Scenografija pri predstavi Hočevski medved v SLG Celje je njena prva samostojna scenografija v profesionalnem gledališču.

GREGOR STERMECKI, SKLADATELJ

Diplomiral je na ljubljanski Akademiji za glasbo, na oddelku za kompozicijo in glasbeno teorijo. V njegovem opusu izstopajo: Glasba za sedem instrumentov (nagrada - Glasbeni julij na Obali), Koncert za violino in orkester (študentska Prešernova nagrada), Odrska glasba za Moliérov Amfitrion (Zlatolaska, nagrada AGRFT). Trenutno se največ ukvarja z vizualizacijo glasbe za gledališče, film in balet. Doslej se je kot avtor glasbe podpisal pod pet odrskih del in pet filmov.

NEIZBEŽNA SMRT

SMRT JE DEL ŽIVLJENJA, kot je del življenja rojstvo. Z njo se prej ali slej sreča vsak in pred njo ne moremo obvarovati niti otrok. Smrt prinese žalost in občutke nemoči. Odrasli pogosto ne vemo, kako bi otroku predstavili ta neizbežni del življenja in včasih zmotno mislimo, da je zanj boljše, če ga poskušamo pred umiranjem in smrtjo obvarovati.

Žalost je čustvo, ki je prisotno v vsakem življenju. Otroku je prvič začne doživljati že okoli šestega meseca starosti. Z žalostjo se mora tudi otrok spoprijeti na zdrav način. Nedokončano in nerazrešeno žalovanje lahko povzroči resne psihične težave v vseh starostnih obdobjih. Žalost, slovo in občutek bolečine so okoliščine, ob katerih človek dozoreva. Zato tega pomembnega življenjskega poglavja otrokom ne smemo odvezeti.

Otroci različnih starosti dojemajo smrt različno. Otroci med petim in devetim letom že lahko sprejmejo dejstvo, da je oseba umrla, ne pa tudi dejstva, da smrt doleti vsakogar in da bodo umrli tudi oni. Šele otroci od devet do enajst let razvijejo realno predstavo o smrti in jo dojemajo kot neizbežen in nepovraten biološki dogodek.

Odrasli se ne smemo izogibati pogovora in vprašanj o smrti. Zato je potrebno najti ustrezno priložnost, otrok pa mora vsekakor čutiti našo naklonjenost, odkritost in resničnost.

Otrok se, tako kot odrasla oseba, na smrt osebe, ki jo je imel rad, odzove z žalovanjem. Njegovo doživljanje je odvisno od tega, kako močno je bil navezan na to osebo. Značilne faze žalovanja so:

- **zanikanje**, šok: nezmožnost sprejeti dejstvo, otrok vztraja pri tem, da je in da bo vse v redu;
- **jeza**: ko se izgube ne da več zanikati, pride do občutka nemoči, krivde in jeze. Otroku se lahko zastavlja vprašanja: »Zakaj se je to zgodilo meni? Kaj sem naredil narobe?« Otroku je lahko jezen na človeka, ki ga je zapustil;
- **pogajanje**: otrok misli, da če se bo vedel na določen način, bo spet vse v redu (pretirano priden);
- **prepuščitev** žalovanju: ker izguba še traja, se otrok prepusti žalovanju, lahko joče, se počuti brezvoljno, depresivno. Ta faza je zelo pomembna, saj bolečine ne moremo ozdraviti brez žalovanja;
- **sprejetje**: otrok se počuti bolje. Lahko je še vedno žalosten, vendar se življenje ustali in ne misli več tako pogosto na osebo, ki jo je izgubil.

Povsem običajne reakcije žalujočega otroka so čustvene reakcije (negotovost, vedenjske spremembe (glasni izbruhi kričanja ali joka, agresivno vedenje, prepri, izolacija, zahteva po pozornosti), telesne reakcije (bolečine v trebuhu, glavoboli, težave s spanjem in hranjenjem, pomanjkanje energije) in socialne težave (umik od dejavnosti, prijateljev).

Otroku lahko najbolj pomagamo, če mu stojimo ob strani in mu zagotovimo, da je ljubljen in da bo zanj poskrbljeno, vzdržujemo stabilnost v njegovem življenju, namenimo mu dodatno pozornost, dovolimo, da izrazi svoja čustva, povemo, da on ni kriv za smrt in se osredotočimo na vesele spomine.

Slovensko ljudsko Gledališče Celje

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Gledališki trg 5
3000 Celje

Borut Alujevič, v. d. upravnika
Tina Kosi, umetniški vodja
Tatjana Doma, dramaturginja
Metka Damjan, lektorica
Miran Pilko, tehnični vodja

Jerneja Volfand, vodja programa in
propagande
Telefon +386 (0)3 426 42 14
Telefaks +386 (0)3 426 42 20

Urlika Zimšek, blagajničarka
Telefon +386 (0)3 426 42 08
(Blagajna je odprta vsak delavnik
od 9.00 do 12.00 in uro pred predstavo.)

Barbara Klemenčič, referentka za
pospeševanje prodaje

Tajništvo
Telefon +386 (0)3 426 42 02
Telefaks +386 (0)3 426 42 20
Centrala +386 (0)3 426 42 00
E-naslov: tajnistvo@slg-cc.si
Spletna stran: <http://www2.arnes.si/slg-cc/>

Ustanovitelj SLG Celje je
Mestna občina Celje.

Program gledališča finančno omogoča
Ministrstvo za kulturo.

SVET SLG CELJE
Miran Gracar, Drago Kastelic
(predsednik), Zdenko Podlesnik, Miroslav
Terbovc, Aleš Vrečko

ČLANI STROKOVNEGA SVETA SLG CELJE
David Čeh, Slavko Deržek, Marijana
Kolenko, Tomaž Krajnc, Rastko Krošl
(predsednik), Robert Vodušek

Aljoša Koltak,
Damjan Trbovc,
Tarek Rashid,
Igor Žužek,
Minca Lorenci

Gledališki list Slovenskega ljudskega gledališča Celje
Letnik 56, sezona 2006/2007, številka 3
Izdaja Slovensko ljudsko gledališče Celje.
Vse pravice pridržane.

Za izdajatelja Tina Kosi
Urednica Tatjana Doma
Lektorica Simon Šerbinek
Fotograf Damjan Svarc
Oblikovalec Matjaž Tomažič/Vizualna
Tisk Grafika Gracar
Naklada 3.000 izvodov
Celje, Slovenija, november 2006

SLG Celje si pridržuje pravico do
spremembe programa.

Aurand Harris
HOČEVSKI
MEDVED

97/2006/2007

D-Per
Celje - skladišče

TISKOVINA

Slovensko ljudsko gledališče Celje
Gledališki trg 5, 3000 Celje

Poštna plačana
pri pošti 3101 Celje